

به نام خدا

شناخت اجتماعی

نویسندگان:

هربرت بلس | دانشگاه منهایم آلمان

کلاوس فیدلر | دانشگاه هایدل برگ آلمان

فریتز ستراک | دانشگاه ورزبرگ آلمان

مترجم:

زهرا هاشمی | عضو هیأت علمی دانشگاه الزهراء (س)

سرشناسه: بلس، هربرت، ۱۹۵۹- م. Bless, Herbert, 1959-
عنوان و نام پدیدآور: شناخت اجتماعی / نویسندگان هربرت بلس، کلاوس فیدلر، فریتزستک؛
مترجم زهرا اشمی. مشخصات نشر: تهران: دانشگاه الزهراء (س)، انتشارات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۳۰۶ ص. شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۱۴-۳۰-۱
وضعیت فهرست‌نویسی: قیفا یادداشت: کتابنامه موضوع: ادراک اجتماعی
یادداشت: عنوان اصلی: Social cognition: how individuals construct social reality, 2004
موضوع: Social perception شناسه افزوده: فیدلر، کلاوس شناسه افزوده: Fiedler, Klaus
شناسه افزوده: استرک، فریتس، ۱۹۵۰- م. شناسه افزوده: Strack, Fritz, 1950-
شناسه افزوده: اشمی، زهرا، ۱۳۴۸-، مترجم شناسه افزوده: دانشگاه الزهراء (س)، انتشارات
شن سه افزوده: Alzahra University press رده‌بندی کنگره: BF۳۲۲۳
رده‌بندی دیویی: ۳۰۲ شماره کتابشنده ملی: ۵۷۷۱۲۲۷

شناخت اجتماعی

نویسندگان:

هربرت بلس | دانشگاه منهیم آلمان

کلاوس فیدلر | دانشگاه هایدل برگ آلمان

فریتزستراک | دانشگاه ورزبرگ آلمان

مترجم:

زهرا هاشمی | عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء (س)

ناشر:

انتشارات دانشگاه الزهراء (س)

طراحی صفحات:

کارگاه گرافیک فرگاهی

نوبت چاپ: یکم، ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۱۴-۳۰-۱

قیمت: ۵۲۰۰۰ تومان

مراکز پخش:

- ونک، دانشگاه الزهراء (س) / تلفن: ۸۵۶۹۲۷۶۹-۸۸۰۴۸۹۳۳
- میدان انقلاب، پاساژ ایران، طبقه اول، پلاک ۶۱، نشر دانا تلفن: ۹۱۲۱۶۲۶۲۷۷-۶۶۵۷۴۷۸۱
- وبگاه فروش اینترنتی: <http://research.alzahra.ac.ir>
- کلیه حقوق برای دانشگاه الزهراء (س) محفوظ است.

چکیده

انسان به عنوان موجودی اجتماعی، نیازمند تعامل با دیگران است. درحالی که درک موقعیت های اجتماعی اغلب ساده و آسان به نظر می رسد، محیط های اجتماعی بسیار پیچیده و متمایز از یکدیگرند. چنین امری چالش وسیعی را می طلبد. درنتیجه، افراد به سیستم متمایزی از «ابزارها و روش ها» برای انجام دادن چنین وظیفه مهمی نیاز دارند و ممکن است انگیزه های مختلفی هنگام خلق واقعیت اجتماعی داشته باشند. باید توجه داشت که تاریخچه پژوهش و بررسی شناخت اجتماعی، این گونه انگیزه های مختلف را منعکس می کند. گفتنی است در روابط با دیگران اطلاعات بسیاری به دست می آوریم که آن ها را به روش های مختلفی دسته بندی و منسجم می کنیم و بخش های مهم و مفید آن ها را به حافظه می سپاریم. برای داوری و قضاوت درباره دیگران باید بتوانیم این اطلاعات ذخیره شده را با هم ترکیب کنیم و به شناختی درست از دنیای اطرافمان دست یابیم. پرسش های متفاوتی که در شناخت اجتماعی مطرح می شود عبارت است از:

۱. عقاید و احساسات شما درباره افراد مختلف در تمامی موقعیت ها چگونه خواهد بود؟
۲. چگونه مردم در مورد جهان فکر می کنند و به محیط پیچیده اجتماعی خود معنا می دهند؟

۳. مکانیسم‌های زیربنایی تعیین‌کننده درک ما از جهان اجتماعی کدام‌اند؟
۴. چگونه یک موقعیت «عینی و قابل مشاهده» به واقعیت فردی تبدیل می‌شود؟
۵. افراد چگونه به ایجاد و ساخت واقعیت اجتماعی می‌پردازند؟
۶. چه جریان‌ها یا فرایندهایی رابط میان موقعیتی خاص و رفتار هستند؟
۷. علت اینکه اطلاعات مشابهی اغلب به تفسیرهای مختلفی منجر می‌شوند چیست؟
۸. چگونه تفسیر از تجارب و دانش اجتماعی قبلی تأثیر می‌پذیرد؟

با توجه به آنچه بیان شد، پژوهش و بررسی شناخت اجتماعی با مطالعه دانش اجتماعی و فرایندهای ذهنی یا شناختی که هنگام ایجاد واقعیت اجتماعی توسط افراد به کار گرفته می‌شوند، ارتباط دارد. در شناخت اجتماعی درمی‌یابیم که چگونه به اطلاعات، توجه، و آن‌ها را ذخیره کنیم و در مواقع لزوم به یاد بیاوریم. به همین دلیل شناخت اجتماعی رابطه نزدیکی با ادراک اجتماعی دارد؛ زیرا هر دوی آن‌ها درباره فرایندهای اساسی بحث می‌کنند که زیربنای فهم ما از دنیای اجتماعی هستند. برخلاف سایر قضاوت‌ها، قضاوت‌های اجتماعی ویژگی‌های بسیار پیچیده و غیرقابل مشاهده محسوب می‌شوند. در نتیجه، جنبه سازنده این امر نقش بسیار مهمی ایفا می‌کند.

توجه به شناخت اجتماعی و تلاش برای پیشرفت آن، به سایر علوم مرتبط است. از اواخر دهه ۱۹۷۰ میلادی به بعد، پژوهشگرانی که به مطالعه ابعاد شناختی انسان مانند توجه، حافظه و استدلال پرداختند، در صدد برآمدن اصول، روش‌ها و یافته‌های مطالعات علوم شناختی را در رشته علمی خود به کار بگیرند. به همین دلیل، برخی مفاهیم و اصول شناخت اجتماعی، از رشته‌های علمی دیگر به ویژه روان‌شناسی شناختی وارد روان‌شناسی اجتماعی شد. اگرچه که این اصول و مفاهیم در فهم فرایند شناخت دیگران در روان‌شناسی اجتماعی بسیار مفید بودند، از نظر سبک با مفاهیم موجود در دیگر بخش‌های این علم تفاوت داشتند.

توجه کافی به محرک سبب می‌شود که این خصیصه در ذهن ما وارد فرایند پردازش‌های ذهنی از قبیل کدگذاری، ذخیره اطلاعات، استنباط، ارتباط بین داده‌ها، قضاوت، تصمیم‌گیری و بازیابی اطلاعات شود. در بسیاری موارد، انتخاب، ارزیابی و ترکیب اطلاعات با قضاوت نهایی، فعالیت بسیار پیچیده‌ای است. با وجود اینکه افراد به وسیله پژوهش در زمینه اطلاعات مناسب و مربوط و جست‌وجوی آن‌ها، به تسهیل پردازش

اطلاعات می‌پردازند، به منظور رفع این پیچیدگی، باید از راهبردهای دیگری هم استفاده کرد تا بتوان فعالیت قضاوتی موجود را با تکیه بر اصول و قواعد عملی تسهیل بخشید. این روش‌های ذهنی در واقع اصول شهودی یا اکتشافی نامیده می‌شوند. در شناخت اجتماعی تأکید بر یافتن این مطلب است که افراد چگونه به پردازش اطلاعات اجتماعی درباره مردم، موقعیت‌های اجتماعی و گروه‌ها می‌پردازند و به صورتی خاص قضاوت و تصمیم‌گیری می‌کنند؟

در این کتاب پوششی جامع از موضوعات اصلی در زمینه شناخت اجتماعی فراهم شده که پاسخگوی پرسش‌های زیر است:

۱. چگونه اطلاعات اجتماعی در حافظه کدگذاری، ذخیره و بازیابی شده است؟
۲. چگونه دانش اجتماعی شکل می‌گیرد و ارائه می‌شود؟
۳. روند شکل‌گیری قضاوت و تصمیم‌گیری چگونه است؟

هدف این کتاب بیان مفاهیم اصلی و ارتباط بین آن‌ها و ارائه مطالب از منظر کلی چارچوب شناخت اجتماعی است. این کتاب هفت فصل دارد که با توجه به موضوع، دو فصل اول نمای کلی فرایند پردازش اطلاعات و اصول کلی را مطرح می‌کند و فصل‌های بعد با توضیح بیشتر و عمیق‌تر مباحث، از جمله حافظه، فناوری هوشمند، قضاوت، استنباط، کاربرد اطلاعات، تصمیم‌گیری و... نمونه‌هایی از تعامل‌های اجتماعی و نحوه تقابل شناخت و انگیزه را بیان می‌کند. به امید اینکه این کتاب بتواند در شناخت بیشتر مفاهیم اساسی در زمینه شناخت اجتماعی به دانشجویان و پژوهشگران علوم تربیتی کمک کند.

فهرست مطالب

۱	فصل اول
	شناخت اجتماعی درباره چیست؟
۳	چگونگی معنادهی و ساخت واقعیت اجتماعی
۵	دیدگاه‌های متفاوت درباره تفکر اجتماعی
۱۰	مؤلفه‌های شناختی شناخت اجتماعی
۱۳	عامل اجتماعی شناخت اجتماعی چیست؟
۲۰	چشم‌انداز کلی: ساختار کتاب
۲۱	خلاصه فصل
۲۳	فصل دوم
	نگاه اولیه به شناخت اجتماعی: چارچوب کلی و فرض‌های بنیادین
۲۵	مروری اجمالی: مؤلفه‌ها و گام‌های اصلی در پردازش اطلاعات
۲۸	مطالب کلی در زمینه ساختن واقعیت اجتماعی
۲۸	موضوع ۱: پردازش کل به جزء و جزء به کل
۳۱	موضوع ۲: محدودیت ظرفیت پردازش انسان نیازمند خلاصه‌سازی و استفاده از میانبرهای ذهنی است

۳۵	موضوع ۳: حجم پردازش: ظرفیت و انگیزه پردازش
۳۷	موضوع ۴: پردازش‌های خودبه‌خودی و کنترل‌شده
۴۰	مروری بر مطالب
۴۱	ترتیب و توالی پردازش اطلاعات
۶۸	خلاصه فصل

۷۱ فصل سوم سازماندهی حافظه به‌عنوان روشی کلیدی برای درک شناخت

اجتماعی

۷۳	چگونه سازماندهی اطلاعات در حافظه
۸۴	چگونه بازیابی اطلاعات از حافظه
۹۶	ارتباط اطلاعات قدیم با اطلاعات جدید
۱۰۴	کنترل کردن پیامدهای اطلاعات فعال‌شده
۱۱۲	کاربرد ضمنی مفهوم شناخت اجتماعی برای اهداف تشخیصی
۱۱۴	خلاصه فصل

۱۱۷ فصل چهارم شهودهای قضاوتی در شناخت اجتماعی

۱۱۹	مقدمه
۱۲۰	شهودهای قضاوتی
۱۲۳	انواع شهودهای قضاوتی
۱۲۴	دسترس پذیری؛ رتبه‌برد شهودی در قضاوت
۱۳۳	شهود قضاوتی نماینده‌بودن
۱۳۹	ملاک اولیه و تطابق
۱۴۷	سایر اصول شهودی در فرایند قضاوت
۱۵۲	خصوصیات ویژه محرک به‌عنوان پایه و اساسی برای قضاوت‌های شهودی
۱۵۴	تبیین‌های دیگر و پیشرفت‌های بیشتر
۱۵۹	نکات مهم پایانی
۱۶۳	خلاصه فصل

۱۶۵ فصل پنجم به‌کارگیری اطلاعات در فرایند قضاوت

۱۶۸	استفاده از آنچه به ذهن شما خطور می‌کند!
-----	---

۱۷۱	جنبه‌های شناختی کاربرد اطلاعات
۱۷۸	گفت و شنود در قضاوت‌ها
۱۸۴	مدل شمول / حذف
۱۸۵	جنبه‌های انگیزشی کاربرد اطلاعات
۱۹۰	نقش دانش
۱۹۵	خلاصه فصل

۱۹۷ فصل ششم

آزمودن فرضیات مربوط به تعاملات اجتماعی:

چگونه پردازش‌های ذهنی به وسیله اطلاعات محیطی محدود می‌شوند؟

۱۹۹	بررسی و ارزیابی فرضیه اجتماعی: به روزرسانی دانش در سایه اطلاعات محیطی
۲۲۰	تکمیل چارچوب فرضیه-آزمون: اثر تأیید در مراحل مختلف پردازش شناختی
۲۴۱	خلاصه فصل

۲۴۳ فصل هفتم

فراتر از قلمرو پردازش اطلاعات: ارتباط متقابل عواطف و شناخت

۲۴۵	مقدمه
۲۴۶	خلق و خو، و حافظه
۲۵۵	حالات عاطفی و سبک پردازش اطلاعات
۳۶۵	خلاصه فصل

۳۶۷ فصل هشتم

اظهارات پایانی

۲۷۳	منابع
-----	-------

